

לקדוש-ברוך-הוא משום שנדבק בו, כמו שנאמר מה שמו ומה שם בנו כי תדע.

בשלאה הולידה את ראובן, מה כתוב? ותקרא את שמו ראובן. ראובן סתם, משום שנכלל בשלשה צדדים מחברים יחד - שמעון ולוי. מה הטעם לוי? כמו שנאמר (מלכים א' ז) ליות, החבור של כל הצדדים.

אמר רבי יהודה, מכאן שכתוב יתר שאת ויתר עז, כתרגומו בכורה, פהנה ומלכות. והמלכות היא בצד הגבורה, ועל כן ראובן סתם.

אמר רבי אבא, ראו בן סתם, שנכלל בשמעון ולוי. כף היתה דעתה [רצונה] של לאה, שכתוב הפעם ילנה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים. משום שהיו שלשה שמתחברים יחד.

ובא וראה שכאן הוא, שהרי המרפכה העליונה - האבות, ודוד המלך שהתחבר עמם, וכל הארבע הם מרפכות עליונות, הסוד של השם הקדוש. ועל כן ראובן שמעון ולוי, אחר כף יהודה שירש מלכות, ועל כן כלם במקום הזה.

וכתוב [זה אחר זה שקתוב] (בראשית כט) הפעם אודה את ה' וגו' ותעמד מלדת. משום שכאן נשלמו ארבעה עמודים. הפעם אודה את ה', מה הטעם אמרה בזה אודה את ה', ולא בכלם? אלא מכאן, שכל זמן שפגסת ישראל בגלות, השם הקדוש אינו שלם. בא ראה, אף על גב ששלשה בנים היו עד שהולידה את יהודה, הפסא לא השלם, ומשום כף הפעם אודה את ה', ולא בכלם. ועל כן ותעמד מלדת. מה

ובגיני כף הפעם אודה את ה', ולא בכלהו, ועל דא ותעמד מלדת. מאי

אקרי בן לקודשא בריך הוא, בגין דאתדבק ביה, כמה דאת אמר, (משלי ל) מה שמו ומה שם בנו כי תדע.

לאה, כד אולידת לראובן מה כתיב, (בראשית כט) ותקרא את שמו ראובן. ראובן סתם, בגין דאתפליל בתלת סטרין מתחברין פחדא, שמעון ולוי. מאי טעמא לוי, כמה דאת אמר, (מלכים א' ז) ליות, חבורא דכל סטרין.

אמר רבי יהודה, מהכא, דכתיב, (בראשית מט) יתר שאת ויתר עז, כתרגומו בכירותא, פהונתא, ומלכותא. ומלכו בסטרא דגבורה איהו, ועל דא ראובן סתם.

אמר רבי אבא ראו בן סתם, דאתפליל בשמעון ולוי. לאה הכי הוה דעתה.

(ס"א רעוה) דכתיב, (בראשית כט) הפעם ילנה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים. בגין דהוה תלתא דמתחברין פחדא.

והא חזי, דהכא הוא. דהא רתיכא עלאה, אבהן ודוד מלכא דאתחבר בהו, וכלהו ארבע אינון רתיכין עלאין, רזא דשמא קדישא. ועל דא, ראובן שמעון ולוי, לבתר יהודה דירית מלכו, ועל דא, פלהו באתר דא.

וכתיב (ס"א דא כתר דא דכתיב) (בראשית כט) הפעם אודה את ה' וגו' ותעמד מלדת, בגין דהכא אשתכללו ארבע סמכין. הפעם אודה את ה', מאי טעמא אמרה אודה את ה' בהאי, ולא בכלהו. אלא מהכא, כל זמנא (ד) קנה ע"א) דכנסת ישראל בגלותא, שמא קדישא לאו שלים הוא.

הא חזי, אף על גב דתלת בגין הוו עד דאולידת ליהודה, לא שלים פרסייא.

זה ותעמד? שעמד הפסא על תומכיו.

[ותעמד עד כאן] ותעמד, שהנה עד כאן ותעמד, ביחוד אחד. מפאן ולמטה הוא עולם הפרוד. ואם תאמר, אותם שני הבנים שהולידה אחר כך כמו זה? לא שהרי אותם השנים התחברו עם אלו, משום שששת הצדדים של העולם הם יחד.

ובא וראה, כל שנים עשר השבטים הם תקוניה של כנסת ישראל בעולם הזה, לתקן האור העליון השחר כמו שראוי, ולהשיב את עקר הכל למקומו. כל העולמות כמו אחד עומדים, ובהם נשלם העולם המתחונן כמו שהעולם שלמעלה.

יששכר זבולון, כאן נשלמו ששה בנים, שששת הצדדים של העולם. כמו כן בני השפחות הם ארבע, והתחברו עם אלו, ואלו ארבעת הקשרים שמתחברים בהם, ובארוה. ועל פן פתוב (מלכים א' ז) וכל אחריהם ביתה. אף על גב שבני שפחות הם - ביתה.

רבי חזקיה אמר, אם כך, הרי נאמר, כל מה שהוליד העולם המתחונן הוא פרוד, שהרי כתוב ומשם יפרד. מה תאמר ביוסף ובנימין? אם תאמר שעולם אחד באלה - זה אינו, שהרי לא יצאו מן העולם העליון, והעולם המתחונן - מה שהוליד, הוליד למטה ולא למעלה, ואם כך הוא פרוד.

בא רבי אבא ונשקו. אמר לו, דבר זה הוא נסתר, שהרי העולם העליון התתקן בשנים עשר של אותם משלו. אבל בא ראה סוד הדבר, בכל זמן הצדיק מהעולם המתחונן יוצא ונכנס, בו נכנס וממנו יוצא, ומשום כך נכנה במקום הזה, והעקר הוא

ותעמד, דקיימא כרסייא על סמכוהי. (ותעמד עד הכא) ותעמד, דהא עד הכא, ותעמד ביחודא חד, מפאן ולתתא עלמא דפירודא איהו. ואי תימא אינון תריין בנין דאולידת לבתר, פגוונא דא. לא, דהא אינון תריין באלין אתחברו, בגין דשית סטריין דעלמא כחדא אינון.

ותא חזי, פלהו תריסר שבטין, תקוני דכנסת ישראל בהאי עלמא נינהו, לאתתקנא נהורא עלאה אוכמא כמה דאתחזי, ולאכתבא עקרא דכלא לאתריה. פלהו עלמין פגוונא חד קיימי, ובהאי אשתכלל עלמא תתאה פגוונא דעלמא דלעילא.

יששכר זבולון, הכא אשתכללו שית בנין, שית סטריין דעלמא. פגוונא דא, בני השפחות אינון ארבע, ואתחברו באלין. ואלין ארבע קשרין דמתחברן בהו, ואוקמוה, ועל דא כתיב, (מלכים א' ז) וכל אחריהם ביתה, אף על גב דבני שפחות נינהו, ביתה.

רבי חזקיה אמר, אי הכי, הא אתמר כל מה דאוליד עלמא תתאה, פירודא איהו, דהא כתיב, (בראשית ב) ומשם יפרד, מה תימא ביוסף ובנימין, אי תימא דעלמא חד בהני, לאו איהו. דהא לא נפקו מעלמא עלאה, ועלמא תתאה מה דאולידת אולידת לתתא ולא לעילא, ואי הכי פירודא איהו.

אתא רבי אבא ונשקיה. אמר ליה מלה דא סתים איהו, דהא עלמא עלאה אתתקן בתריסר דאינון מדיליה. אבל תא חזי, רזא דמלה, בכל זמנא צדיק מעלמא תתאה נפיק ועייל, ביה עייל ומניה נפיק. ובגין כך, אתבני באתר דא, ועקרא הוא לעילא ועקרא

הוא לתתא, (כ"א צדיק ביה עייל ביה נפיק) ובעלמא תתאה (דף קנה ע"ב) איהו תדיר לעולם, פתיב, (בראשית לה) ויהי בצאת נפשה פי מתה.

תא חזי בהאי עלמא תתאה, צדיק ביה עייל ומניה נפיק, פד עייל, איהו ברזא דיוסף הצדיק, פד נפיק ברזא דבנימין הדא הוא דכתיב, (בראשית לה) ויהי בצאת נפשה פי מתה, מאן נפשה, דא צדיק דנפיק מנה.

ודא בנימין, נקרא בן אוני, דחשיבת דאולידת לתתא בעלמא דפירוודא, ואשתארו חד סרי באינון לעילא. מה כתיב ואביו קרא לו בנימין בן ימין, דהא אסתלק לעילא בעלמא עלאה. דכד אתאביד יוסף, בנימין אשלים אתריה. ועל דא צדיק בעלמא תתאה עייל ונפק, בגין כך יוסף ובנימין וכלהו תריסר, פגוונא דלעילא ביחודא חד.

הפעם אודה את ה', (בראשית כט) רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים קיא) אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה, בכל לבב, בכל לב מיבעי ליה. אלא, דוד ברזא עלאה דשמא קדישא, קא בעי ליה לאודאה ליה לקדשא בריף הוא, אודה ה' בכל לבב ביצר טוב וביצר רע, ואלין תרין סטריין, חד ימינא וחד שמאלא.

בסוד ישרים ועדה, אלין אינון שאר סטריין דהאי עלמא, דהא לבב, פגוונא דדרום וצפון. בסוד ישרים, אלין אינון שאר סטרי עלמא, דאינון שית פגוונא דלעילא. ועדה, דא הוא אתר דיהודה, וכתיב, (תהלים קלב) ועדתי זו אלמדם. וכתיב, (הושע יב) ויהודה עוד רד עם אל וגו'. פתיב (תהלים קלח) אודף בכל לבי נגד אלהים אומר, הכא באתר חד קאמר, דכתיב נגד אלהים אומר. דהא לגבי האי

למעלה, והעקר הוא למטה, [צדיק, בו נכנס בו יוצא] והוא תמיד בעולם התחתון לעולם, פתוב ויהי בצאת נפשה פי מתה.

בא ראה, בעולם התחתון הזה, הצדיק נכנס בו וממנו יוצא. פשנכנס הוא בסוד של יוסף הצדיק, וכשיוצא הוא בסוד של בנימין. זהו שפתוב ויהי בצאת נפשה פי מתה. מי נפשה? זה הצדיק שיוצא ממנה.

זה בנימין, נקרא בן אוני, שחשבה שהולידה למטה בעולם הפרוד, ונשארו אחד עשר באותם למעלה. מה פתוב? ואביו קרא לו בנימין, בן ימין. שהרי התעלה למעלה בעולם העליון. שכאשר נאבד יוסף, בנימין השלים את מקומו. ועל כן הצדיק נכנס ויוצא בעולם התחתון. משום כך יוסף ובנימין וכל השנים עשר, כמו שלמעלה ביחוד אחד.

הפעם אודה את ה'. רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים קיא) אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה. בכל לבב? בכל לב הנה צריך להיות! אלא דוד בסוד עליון של השם הקדוש רצה להודות לקדוש-ברוך-הוא. אודה ה' בכל לבב - ביצר טוב וביצר רע, ואלו שני הצדדים, אחד ימין ואחד שמאל.

בסוד ישרים ועדה - אלו הם שאר הצדדים של העולם הזה, שהרי לבב כמו צפון ודרום. בסוד ישרים - אלו הם שאר צדדי העולם, שהם ששה כמו שלמעלה. ועדה - זהו המקום של יהודה, וכתוב (תהלים קלב) ועדתי זו אלמדם. וכתוב (הושע יב) ויהודה עוד רד עם אל וגו'. פתיב (תהלים קלח) אודף בכל לבי נגד אלהים אומר. כאן במקום אחד

נֹאמֵר, שְׁכָתוּב נִגְד אֱלֹהִים
אֲזַמְרֵךְ, שְׁהָרִי לְדַרְגָּה הַזֹּאת אֲמַר
שִׁירָה, לְחַבֵּר אוֹתָהּ לְיָמִין.

בֹּא רֵאָה, יְהוּדָה אַחֲזוּ בְכָל
הַצְּדָדִים. אַחֲזוּ בְּדָרוֹם, אַחֲזוּ
בְּמִזְרָח. שְׁהָרִי הוּא בֹּא מִצַּד
הַשְּׂמָאל, וְרֵאשִׁיתוּ בְּצִפּוֹן, וְאַחֲזוּ
בְּדָרוֹם, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְיָמִין
וְנֹאחֲזוּ בְּגוֹף. מִשּׁוֹם כֶּף, הַפֶּעַם
אוֹדָה אֶת ה'. וְתַעֲמַד מְלָדָת.
וְתַעֲמַד, שְׁעֵמֶדָה בְּקִיּוּם שֶׁל
הַכְּרִית כְּרֵאוּי, שְׁהָרִי הַכֹּל נִתְקַן
מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה.

רְבִי שְׁמַעוֹן יֵצֵא לְקַרְיָה. הַזְדַּמֵּן
לוֹ רְבִי אַבְא וְרְבִי חִיָּיא וְרְבִי
יוֹסִי. פִּינּוֹן שְׂרָאָה אוֹתָם, אֲמַר,
הַתְּחַדְּשׁוּת שֶׁל הַתּוֹרָה צְרִיף כָּאֵן.
יֵשְׁבוּ שְׁלֹשֶׁת אֱלֹהִים [יְמִים]. כְּשֶׁרָצָה
לְלַכֵּת, פֶּתַח כָּל אֶחָד מֵהֶם
בְּפֶסְטִיק.

רְבִי אַבְא פֶּתַח וְאָמַר, וְה' אָמַר
אֵל אַבְרָם אַחֲרֵי הַפְּרָד לוֹט
מִמֶּנּוּ, שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאָה וְגו'.

וְכִי לְפִי הִרְאִיָּה שֶׁל אַבְרָהָם יוֹרֵשׁ
אֶת הָאָרֶץ, וְלֹא יוֹתֵר? עַד כַּמָּה
רוֹאָה בֵּן אָדָם? שְׁלֹשׁ פְּרָסְאוֹת,
אוֹ אַרְבַּע אוֹ חֲמֵשׁ פְּרָסְאוֹת,
וְהוּא אוֹמֵר כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אִתָּה רֵאָה וְגו'!
אֲרָא, פִּינּוֹן שְׂאֲרַבְעַת הַצְּדָדִים
שֶׁל הָעוֹלָם רוֹאָה, אֶת כָּל הָאָרֶץ
רוֹאָה. שְׁהָרִי אַרְבַּעַת הַצְּדָדִים
שֶׁל הָעוֹלָם הֵם כְּלָלוֹ שֶׁל כָּל
הָעוֹלָם. עוֹד, הָרִים אוֹתוֹ הַקְּדוּשׁ
בְּרוּף הוּא עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
וְהִרְאָה לוֹ שֶׁהִיא קְשׁוּרָה בְּצַדֵּי
הָעוֹלָם, וְהִיא רוֹאָה אֶת הַכֹּל.
כְּמוֹ כֵּן, מִי שְׂרוֹאָה אֶת רְבִי
שְׁמַעוֹן, רוֹאָה אֶת כָּל הָעוֹלָם,
הַשְּׂמָחָה שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה.

פֶּתַח רְבִי חִיָּיא וְאָמַר, הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אִתָּה שֹׁכֵב עָלֶיךָ לֵךְ אֶתְנַנֶּה
וּלְזַרְעָךָ, וְכִי אוֹתוֹ הַמְּקוֹם לְבִדּוֹ
הַבְּטִיחַ לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא,

דְּרָגָא קְאָמַר שִׁירָתָא, לְחַבֵּרָא לִיה בִּימֵינָא.
תָּא חֲזִי, יְהוּדָה אַחֲזִיד בְּכָל סְטָרִין, אַחֲזִיד
בְּדָרוֹם וְאַחֲזִיד בְּמִזְרָח. דִּהָא אִיהוּ מְסֻטָּר
שְׂמָאֲלָא קָא אִתְנָא, וְשִׁירוּתִיה בְּצִפּוֹן וְאַחֲזִיד
בְּדָרוֹם, בְּגִין דִּאִיהוּ אֲזִיל לְיָמֵינָא וְאִתְאַחֲזִיד
בְּגוֹפָא, בְּגִין כֶּף (בְּרַאשִׁית כַּט) הַפֶּעַם אוֹדָה אֶת ה'.
וְתַעֲמַד מְלָדָת, וְתַעֲמַד, דְּקִיּוּמָא בְּקִיּוּמָא
דְּקִיּוּמָא בְּדָקָא יָאוּת, דִּהָא אִתְתַּקַּן כְּלָא
רְתִיבָא קְדִישָׁא.

רְבִי שְׁמַעוֹן נִפְקַ לְקַרְיָתָא, אֲזַדְמֵן לִיה רְבִי
אַבְא וְרְבִי חִיָּיא וְרְבִי יוֹסִי, פִּינּוֹן דְּחִמָּא
לוֹן, אֲמַר חֲדַתוּתִי דְּאוּרִייתָא אֲצִטְרִיף הָכָא,
יִתְבוּ תְלָתָא אֱלִין, (ס"א יו"ט) כִּד בְּעָא לְמִיזַל,
פֶּתַח כָּל חַד וְחַד קְרָא.

רְבִי אַבְא פֶּתַח וְאָמַר, (בְּרַאשִׁית יג) וְה' אָמַר אֵל
אַבְרָם אַחֲרֵי הַפְּרָד לוֹט מִמֶּנּוּ וְגו', שָׂא
נָא עֵינֶיךָ וּרְאָה וְגו'. וְכִי לְפּוּם חִיזוּ דְּאַבְרָהָם
יְרִית אַרְעָא וְלֹא יִתִּיר. עַד כַּמָּה חָמִי בַר נֶשׁ,
תְּלַת פְּרָסִי אוֹ אַרְבַּע אוֹ חֲמֵשׁ פְּרָסִי, וְאִיהוּ
אָמַר (בְּרַאשִׁית יג) כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִתָּה
רוֹאָה וְגו'.

אֲרָא, פִּינּוֹן דְּאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֵלְמָא חָמִי, כָּל
אַרְעָא חָמִי. דִּהָא אַרְבַּע סְטָרִי
דְּעֵלְמָא, כָּלְלָא דְּכָל עֵלְמָא. תּוּ, זְקַף לִיה
קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא עַל אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, (דף קנו
ע"א) וְאַחֲמִי לִיה דִּאִיהִי קְשִׁירָא בְּסְטָרִי
דְּעֵלְמָא, וְהוּא חָמִי כְּלָא. כְּגוּוֹנָא דָּא, מָאֵן
דְּחָמִי לִיה לְרְבִי שְׁמַעוֹן, כָּל עֵלְמָא חָמִי,
חֲדוּוּתָא דְּעֵילָא וְתַתָּא.

פֶּתַח רְבִי חִיָּיא וְאָמַר (בְּרַאשִׁית כח) הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אִתָּה שׁוֹכֵב עָלֶיךָ לֵךְ אֶתְנַנֶּה וּלְזַרְעָךָ,
וְכִי הִיא אִתָּה בְּלַחֲדוּי אַבְטַח לִיה קְדָשָׁא
בְּרִיף הוּא, דִּהָא אַרְבַּע אֲמִין אוֹ חֲמֵשׁ הוּוּ